

Armoede in een rijke welvaartsstaat

‘Overbruggen’

CERA, Leuven, 2 april 2019

Frank Vandebroucke

Universiteitshoogleraar UvA

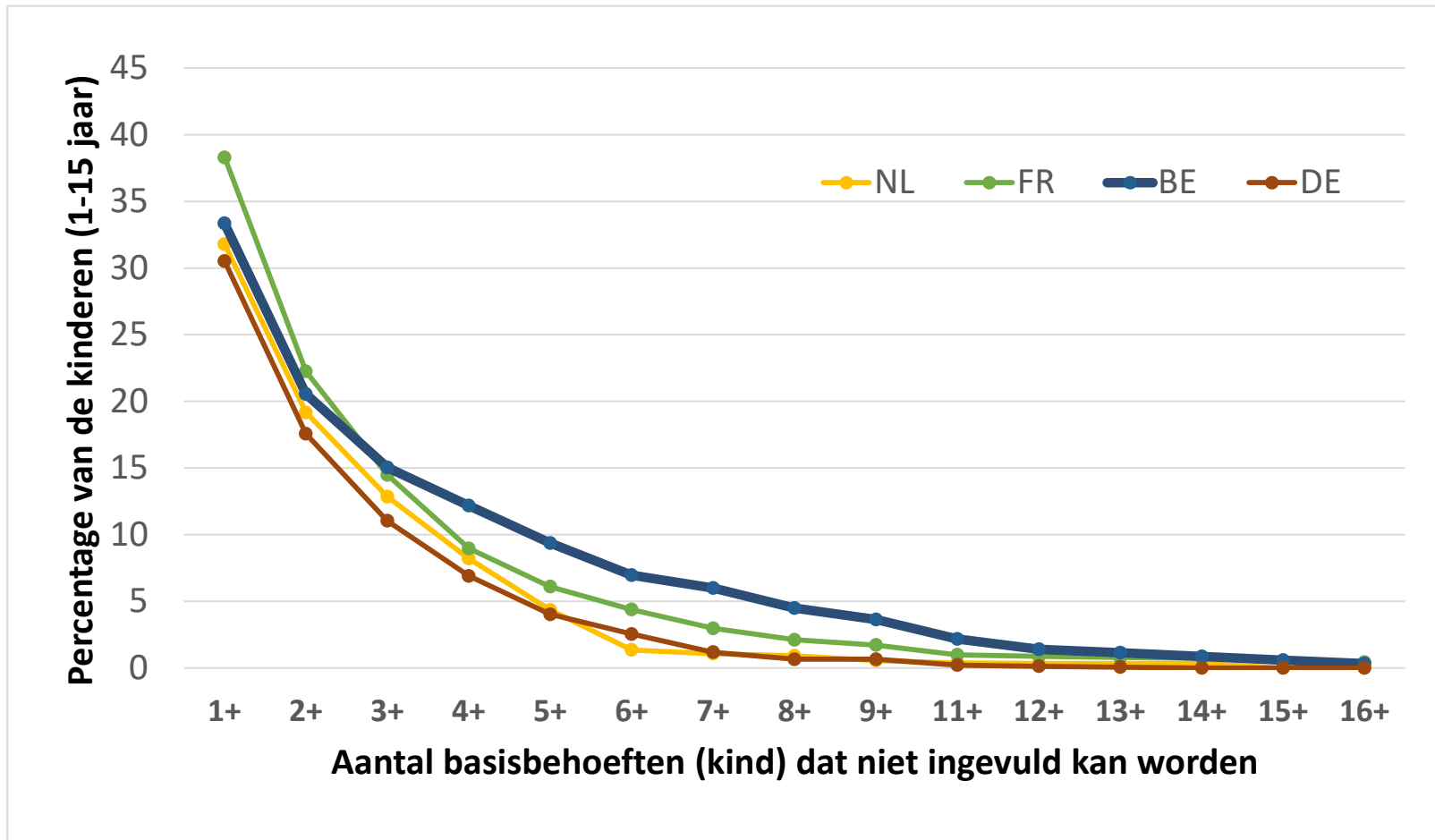
Armoede als 'materiële deprivatie'

Negatief op minstens 3 van...

1. tijdig betalingen kunnen verrichten
2. één week vakantie per jaar kunnen nemen
3. om de twee dagen vlees of vis kunnen eten
4. onverwachte uitgaven kunnen doen
5. een telefoon kunnen aanschaffen
6. een kleurentelevisie kunnen aanschaffen
7. een wasmachine kunnen aanschaffen
8. een wagen kunnen aanschaffen
9. de woning degelijk kunnen verwarmen.

Gemiddelde percentages opgemeten in SILC (observaties 2005-2016)				
	<18	18-64	65+	Totaal
België	15,9	12,2	7,3	12,2
Nederland	7,6	7,4	3,6	6,9

Een kind-specifieke maatstaf voor deprivatie (17 items)

Risicofactoren voor kind-specifieke deprivatie

Risicogroep	Geen deprivatie (< 3 items)		Ernstige deprivatie (5+ items)	
	VL	WA/BR	VL	WA/BR
Gezin (nagenoeg) zonder werk	4%	10%	57%	64%
Hoogstens lager secundair onderwijs	5%	10%	32%	50%
Hoger secundair onderwijs	30%	36%	47%	37%
Slechte gezondheid	5%	8%	40%	31%
Zware schuldenlast	4%	23%	33%	33%
Zware last van huisvestingskosten	15%	53%	76%	84%
Zekere last van huisvestingskosten	40%	32%	20%	14%
Huurder	16%	26%	83%	83%
Alleenstaande ouder	9%	15%	51%	36%
Migrant	14%	20%	36%	38%

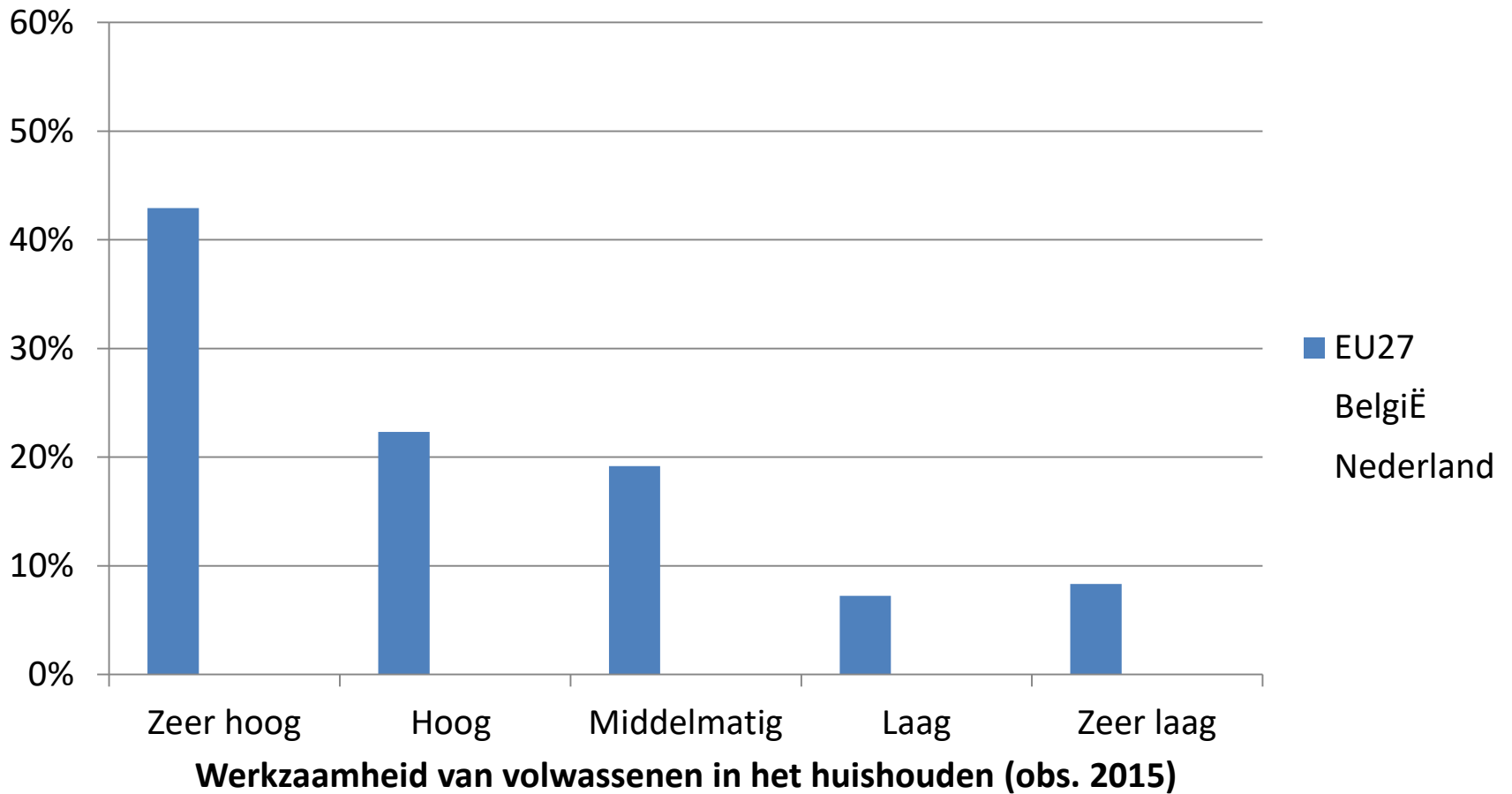
Van de kinderen die niet gedeprimeerd zijn, leeft in Vlaanderen 4% in gezinnen waar niet wordt gewerkt. Dat percentage loopt op tot 57% bij kinderen die minstens 5 items missen

Armoede als relatieve inkomensongelijkheid 'onderaan'

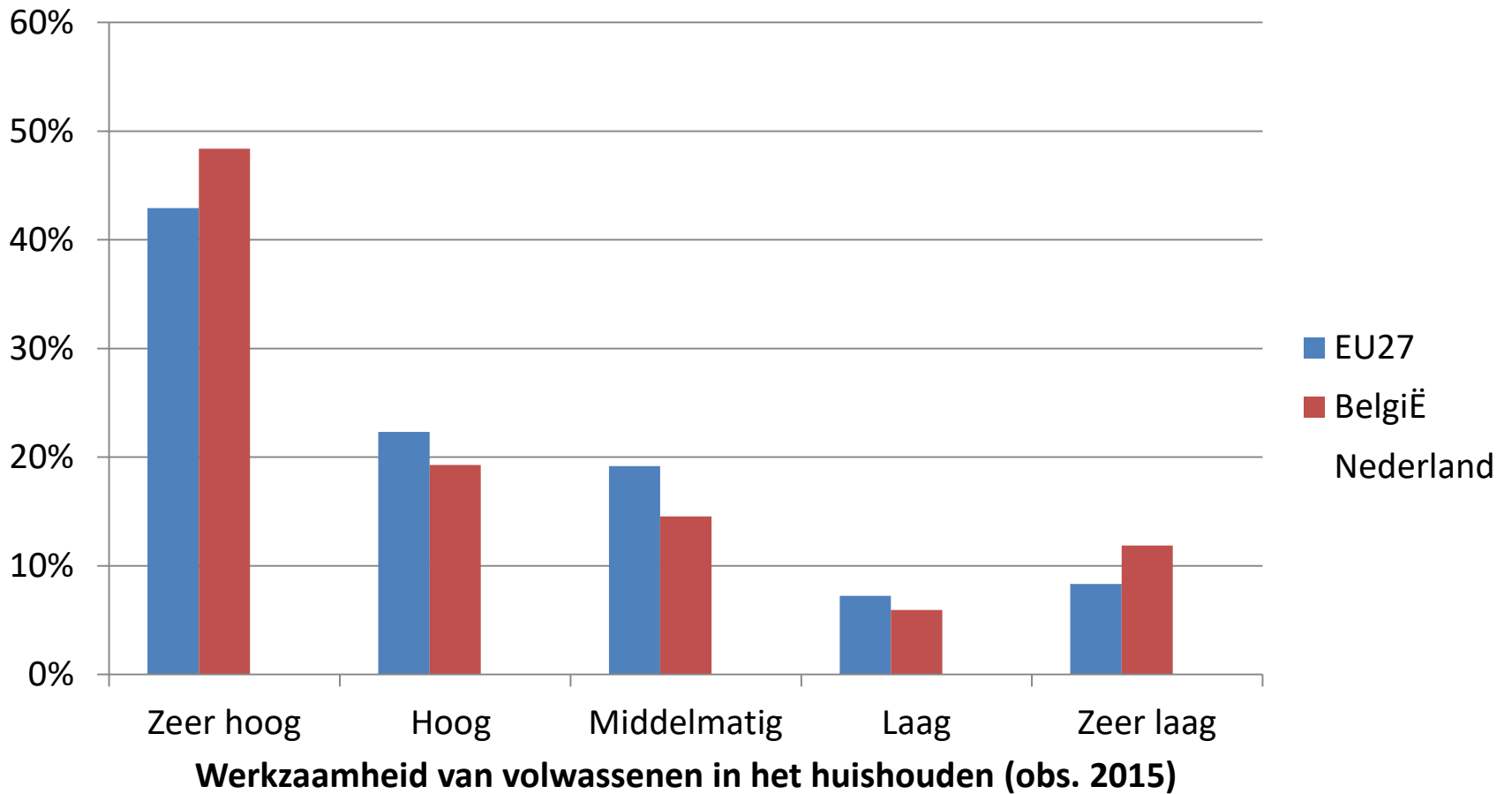
Aandeel van de bevolking (%) met een besteedbaar huishoudinkomen (gestandaardiseerd) < 60% van mediaan

(Obs.)	<60		60+		Totale bevolking	
	2004	2016	2004	2016	2004	2016
België	13,5	16,1	20,2	15,4	14,8	15,9
Nederland	11,8	13,8	6,1	11,4	10,7	13,2

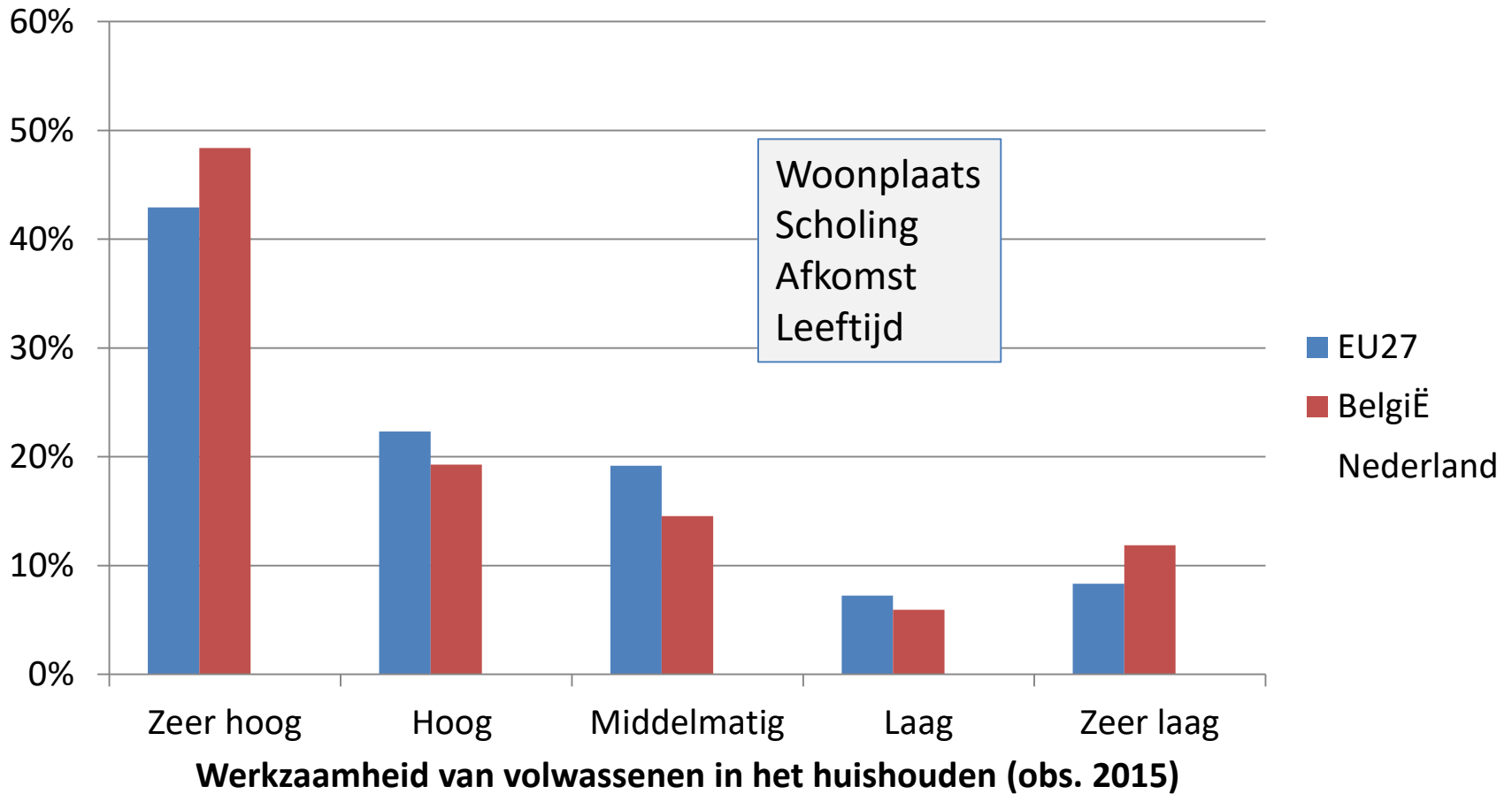
Spreiding van werk over gezinnen met kinderen

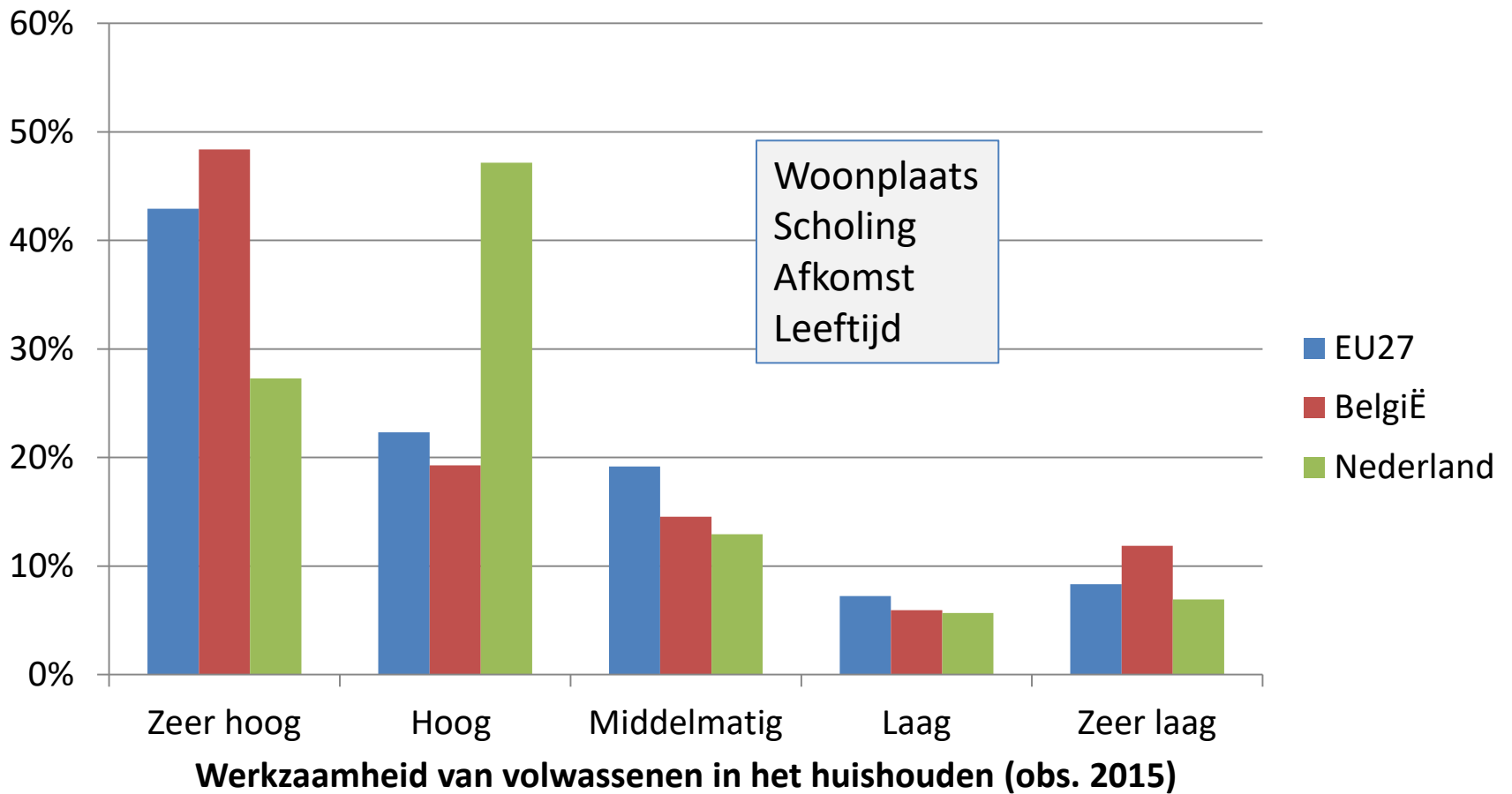
Spreiding van werk over gezinnen met kinderen

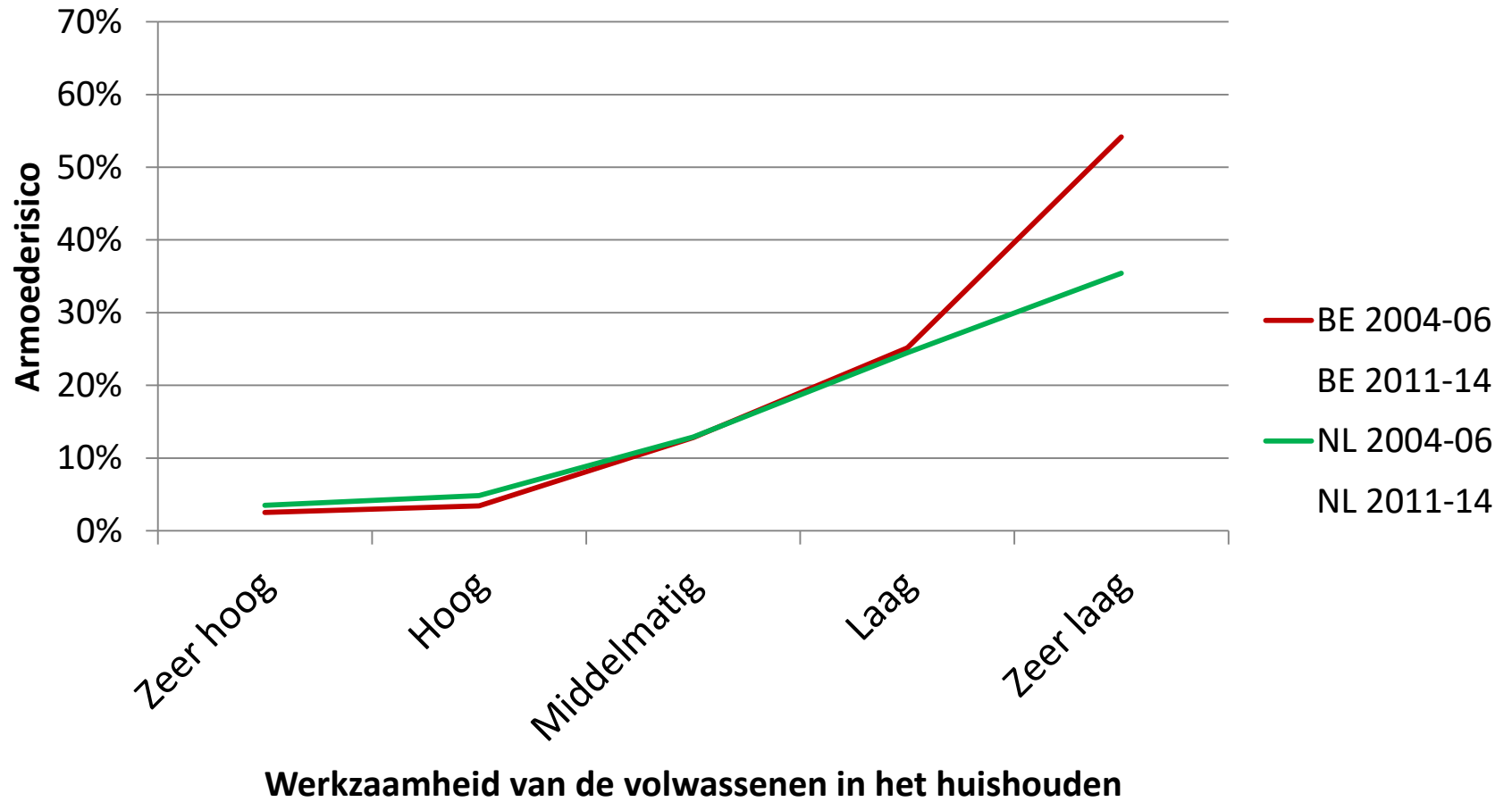
Spreiding van werk over gezinnen met kinderen

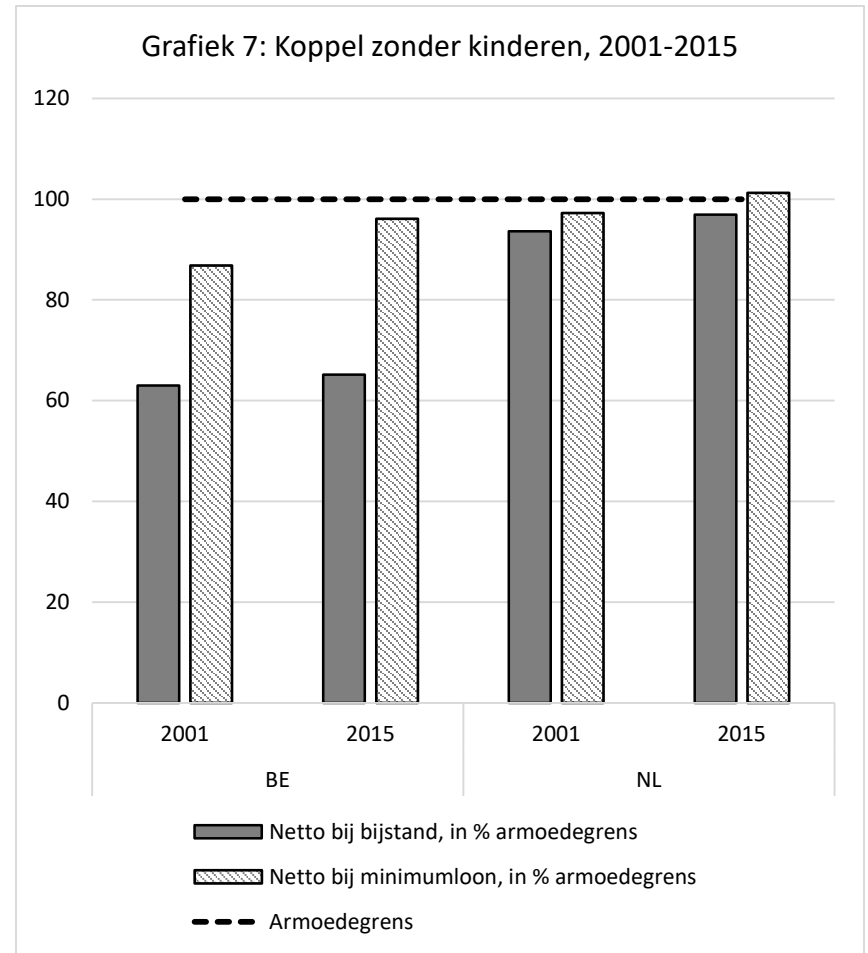
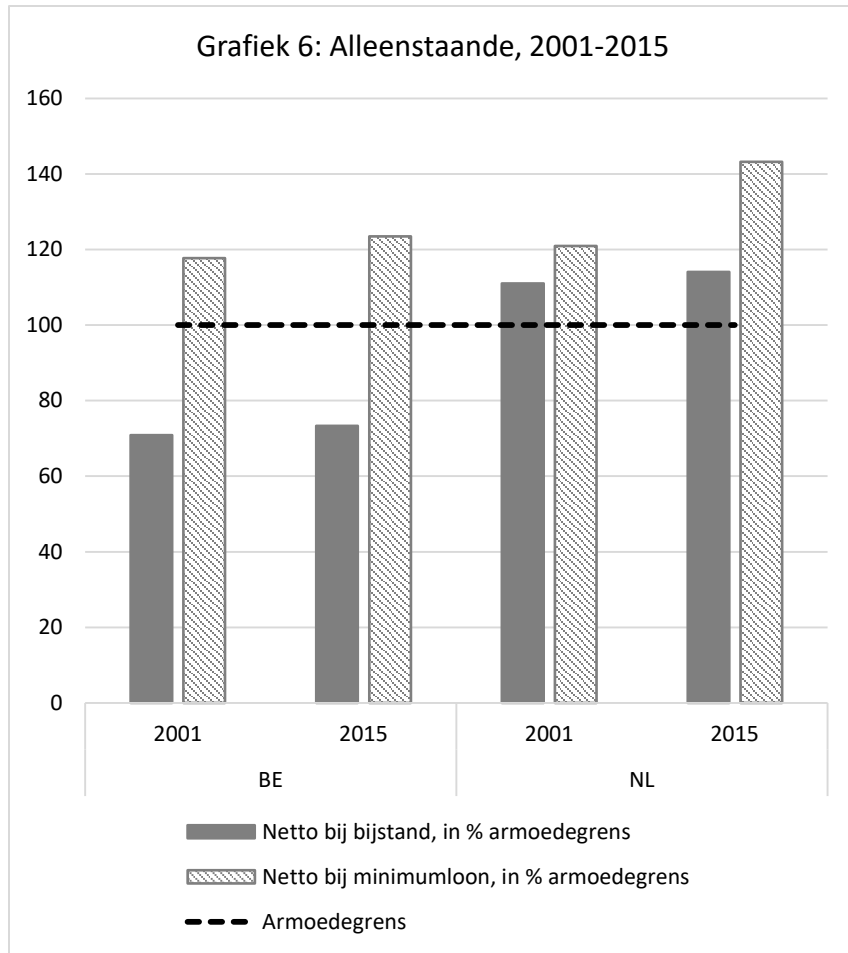
Spreiding van werk over gezinnen met kinderen

Armoede en werk

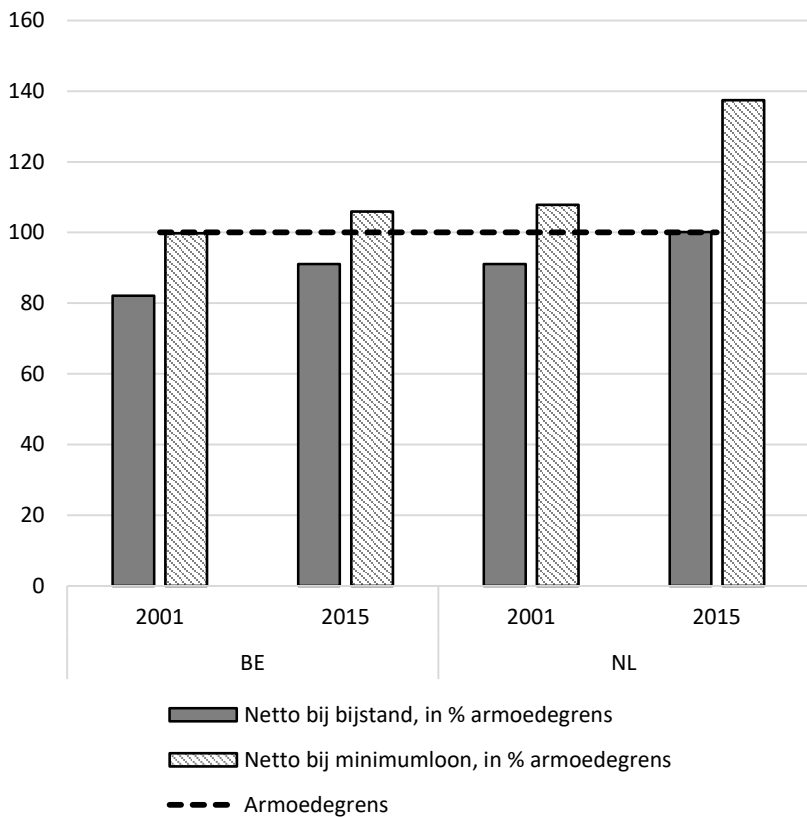

Bijstand in België en Nederland (1)

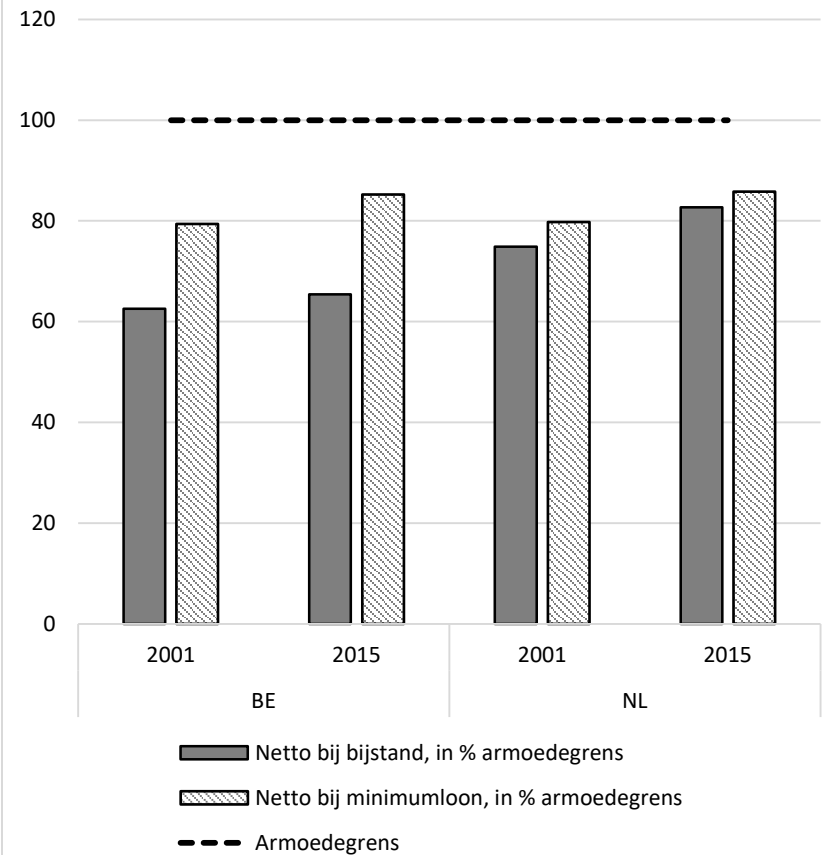

Bijstand in België en Nederland (2)

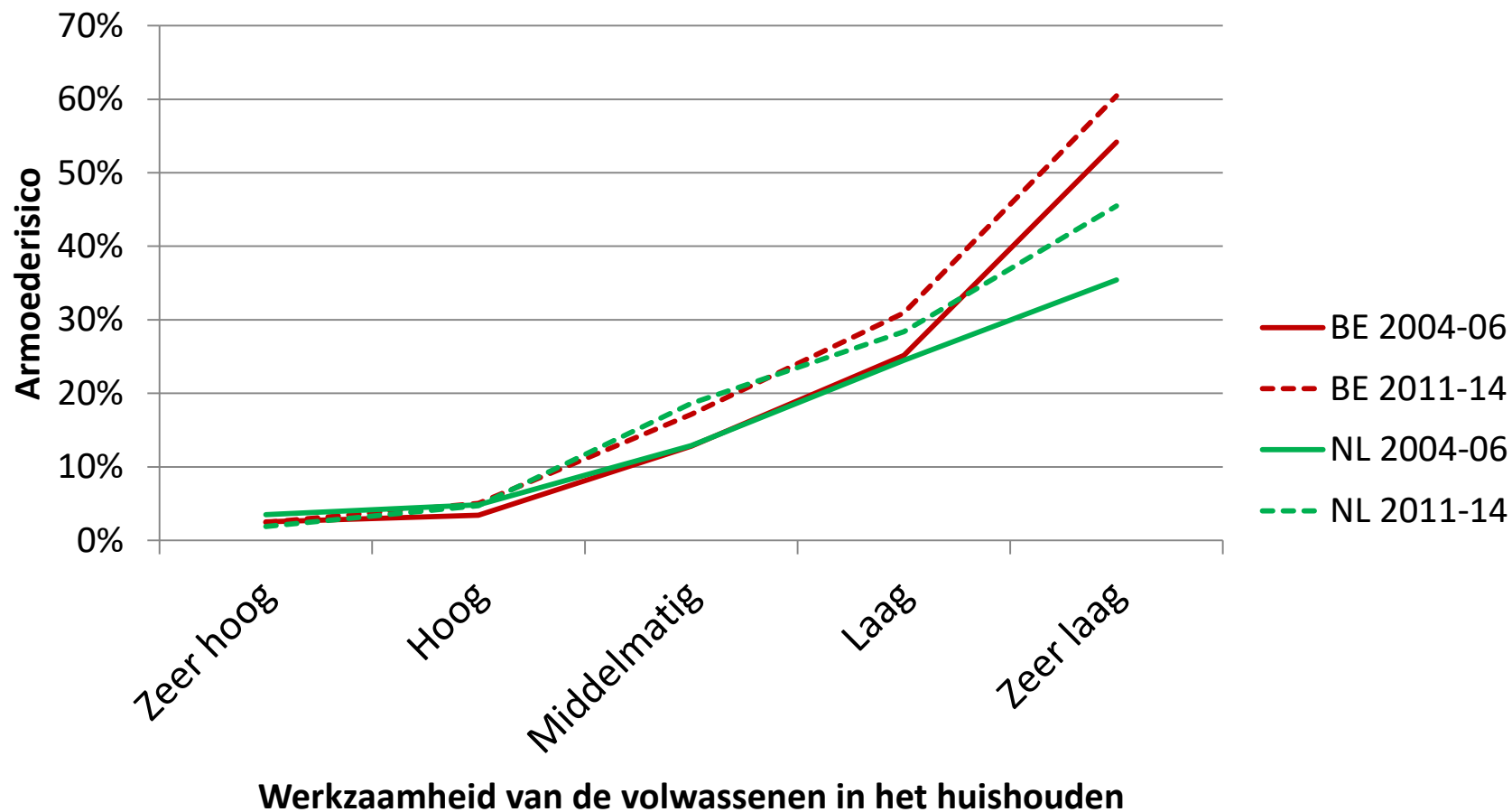
Grafiek 8: Alleenstaande met 2 kinderen, 2001-2015

Grafiek 9: koppel met 2 kinderen, 2001-2015

Armoede en werk: een gemeenschappelijke tendens

Beleid; rapport Koning Boudewijnstichting (dec. 2018)

- We kunnen beter: zie Nederland
- Een batterij maatregelen is nodig, die inwerken op alle risicofactoren
- Federaal, Gewestelijk en lokaal niveau
- Armoedebestrijding kost geld: moet dus een prioriteit zijn

Bronnen

- Data m.b.t. armoede, deprivatie, werk: EU SILC; gezinstypes: MIPI/CSB
- A-C. Guio en F. Vandenbroucke, *Armoede en deprivatie bij Belgische kinderen. Een vergelijking van de risicofactoren in de drie gewesten en de buurlanden*, Koning Boudewijnstichting, December 2018.
- Korte samenvatting: A-C. Guio en F. Vandenbroucke, *ZOOM! Armoede en deprivatie bij kinderen in België*, Koning Boudewijnstichting, 2018.
<https://www.kbs-frb.be/nl/Activities/Publications/2018/20181213AJ>
- F. Vandenbroucke, *België en Nederland: kleine welvaartsstaten in Europa*, Vierendertigste Pacificatielezing, Breda, 11 november 2017
- F. Vandenbroucke, opinie in *De Standaard* van 2 april 2019

Alle publicaties:

www.frankvandenbroucke.uva.nl